

De Vries

om daar iets aan te doen. Hier is namelijk geen sprake van gedupeerden in de zin van mensen die een nadeel wordt toegebracht, alhoewel men dat misschien zelf wel op die manier ervaart – ik heb daar begrip voor – maar van het wegnemen van een voordeel dat men gedurende een tijd heeft genoten ten opzichte van mensen die hetzelfde inkomen hadden. Het is overigens een voorbijgaand probleem. Als dit probleem zich vorig jaar had voorgedaan, dan zou de groep nog ongeveer 21.000 personen hebben geteld. Mevrouw Van Gent noemt nu een getal van ongeveer 7000 personen. Het gaat heel snel, ook omdat er allerlei loopbaanverbeteringen plaatsvinden. Er doet zich in wezen echter geen ander verschil voor dan dat mensen die inkomensafhankelijke subsidies krijgen en meer inkomen gaan krijgen, voor een deel die inkomensafhankelijke subsidie kwijtraken.

□

Staatssecretaris **Remkes**: Mevrouw de voorzitter! Mevrouw Van Gent vroeg of de systematiek van de Huursubsidiewet wel voldoende rekening houdt met deze groep banenpoolers. Het is mij veel te kort door de bocht om, als er een incidenteel probleem ontstaat, te zeggen dat de systematiek van de Huursubsidiewet niet deugt. Die systematiek is gebaseerd op het belastbaar inkomen. Ik zou dat vooralsnog zo willen houden. Als ik terugkijk naar het ontstaan van deze problemen, is een van de oorzaken van de huidige problematiek dat er destijds van die regel is afgeweken. Twee keer dezelfde fout maken, lijkt mij ongewenst.

Verder vroeg mevrouw Van Gent of ik het ermee eens ben dat gekomen moet worden tot een herziening van de Huursubsidiewet. Ik zou dat graag willen bekijken in het kader van de nota wonen, waarbij in de breedte zal worden ingegaan op de Huursubsidiewet. Dat zal ook het geval zijn bij de evaluatie van de Huursubsidiewet. Op dit moment is de hele problematiek van de armoedeval aan de orde in de interdepartementale werkgroep harmonisatie inkomensafhankelijke regelingen, zoals die onlangs door het kabinet is ingesteld.

Ten slotte vroeg mevrouw Van Gent of er gebruik gemaakt kan

worden van de hardheidsclausule. Ik heb daar in feite al antwoord op gegeven. De hardheidsclausule is bedoeld voor uitzonderlijke gevallen met een tijdelijke verhoging van het belastbaar inkomen en is nadrukkelijk niet bedoeld voor dit soort gevallen.

□

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter! De minister gaf aan dat een voordeel in het verleden nu wordt opgeheven. Dat betekent voor die 7000 mensen, waar ik het over had, per 1 juli van dit jaar een enorm nadeel. Het lijkt mij dat een verkeerde interpretatie wordt gegeven van de motie, die ik eerste termijn al aanhaalde en waarin door mevrouw Kalsbeek is gezegd – dat werd breed ondersteund door de Kamer – dat voor die WIW'ers het netto besteedbaar inkomen gelijk moet blijven en dat zij niet de dupe mogen worden van de nieuwe regelgeving waardoor zij gaan van banenpool naar WIW. Ik vind toch dat dat op dit moment gebeurt. Met name die groep van 7000 gaat door die netto-brutosystematiek enorm in besteedbaar inkomen achteruit. Dat betekent voor deze groep heel concreet dat zij in de armoedeval terechtkomen. Ook dat moeten wij breder trekken, want dat geldt voor de hele groep WIW'ers. Ik wil de minister toch vragen om voor deze 7000 mensen, die zwaar gedupeerd worden door deze maatregel, dit jaar een voorziening te treffen. Wellicht kan hij daar straks op ingaan.

De staatssecretaris zegt dat hij bereid is om over een herziening van de tabellen te praten als het gaat om de huursubsidie. Het mag duidelijk zijn dat wij dan de insteek kiezen dat bij zeer geringe inkomensstijging er ook maar een zeer geringe korting op de huursubsidie mag plaatsvinden, omdat daar ook weer geldt dat mensen met een netto besteedbaar inkomen op de laagste niveaus er niet op achteruit mogen gaan. Als de staatssecretaris mij dat ook nog kan toezeggen, denk ik dat wij het samen eens zijn over de aanpassing of de herziening van die tabellen huursubsidie.

□

Minister **De Vries**: Mevrouw de voorzitter! Ik moet bekennen dat de motie-Kalsbeek-Jasperse mij niet

letterlijk voor de geest staat. De doelstelling die indertijd in die motie is neergelegd, namelijk dat er bij de overgang van de ene regeling naar de andere in netto besteedbaar inkomen geen verschuiving zou mogen plaatsvinden, is volgens mij echter met zeer veel zorg uitgevoerd.

Mevrouw Van Gent zegt opnieuw dat deze groep zeer wordt gedupeerd. Ik moet herhalen dat dit een groep was die relatief voordeel heeft gehad ten opzichte van al die anderen die in precies dezelfde inkomensomstandigheden verkeren, waaronder de WIW'ers. Dat zijn er in totaal zo'n 36.000. Ik heb er alle begrip voor dat men nu zegt dat men nu minder krijgt dan men had, maar het is moeilijk uit te leggen aan al die anderen dat een groep die relatief voordeel heeft gehad en dat nu langzamerhand kwijtraakt, geholpen zou moeten worden, omdat dat de gedupeerden zouden zijn.

□

Staatssecretaris **Remkes**: Mevrouw de voorzitter! Bij de discussies waar ik naar verwezen heb, kan natuurlijk naar alles gekeken worden. Dat is overigens nog iets anders dan een toezegging dat het ook daadwerkelijk zal gebeuren.

Vragen van het lid Van Bommel aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, over **haar uitspraken in het Algemeen Dagblad van 21 juni jl. onder de kop "Ministerie wil overleg over GSM-masten"**.

□

De heer **Van Bommel** (SP): Voorzitter! Er spelen zich wildwesttaferelen af op de markt voor mobiele telefonie. Dat komt tot uiting in agressieve reclame die zelfs gericht is op kinderen. Kennelijk moet en zal iedereen aan de mobiele telefoon in dit land. Verder is er sprake van een wildgroei aan telefoonmasten door het hele land. Zij komen werkelijk als paddestoelen uit de grond. Op zoek naar locaties bieden telefoonbazen hun werknemers premies als zij een locatie weten te vinden waar nog een mast geplaatst kan worden. Wij komen ze overal tegen: langs de weg, op flats, op monumenten, noem maar op. Onlangs is zelfs in Vleuten een kerk

Van Bommel

die voor een paar miljoen was gerestaureerd, ernstig beschadigd door de aanleg van een mast voor mobiele telefonie. De schade bedroeg een paar ton. De bewoners van huurwoningen zien plotseling antennes op hun dak verschijnen zonder dat zij daar zelf om gevraagd hebben, laat staan dat hun iets gevraagd is. Huisbazen kunnen op die manier een paar duizend gulden extra verdienen.

Mensen maken zich dan ook in toenemende mate zorgen over die wildgroei aan mobiele telefonie-masten. Zij maken zich ook zorgen over de mogelijk schadelijke gevolgen voor de gezondheid. Daarom zijn er volgens de SP-fractie meer regels nodig. Gemeenteraden proberen ook te komen tot meer regels. Wij zien dat in Eindhoven, in Haarlemmermeer en in Rotterdam, waar men verwoede pogingen doet om het allemaal wat aan banden te leggen. Wij zouden wat de SP-fractie betreft moeten komen tot een landelijke regelgeving, zodat er geen masten op woongebouwen komen en de gemeente de mogelijkheid krijgt om gebieden aan te wijzen waar de masten geplaatst moeten worden. Bedrijven zouden altijd gedwongen moeten worden masten samen te gebruiken.

De staatssecretaris wil kennelijk een andere kant op, getuige haar uitspraken in het Algemeen Dagblad. Zij pleit voor een snellere procedure voor de aanvraag van een vergunning om een telefoonmast te mogen plaatsen. Dat leidt tot de volgende vragen.

Deelt de staatssecretaris onze mening dat er sprake is van een ongewenste wildgroei van telefoonmasten als gevolg van het liberaliseren van de telefonie markt en de komst van vijf telefoonbedrijven? Is de staatssecretaris het met de SP-fractie eens dat er onduidelijkheid bestaat over de vraag voor welke masten een vergunning verplicht is? Realiseert de staatssecretaris zich dat zij met halve belofes in de media om snellere vergunningverlening mogelijk te maken, gemeenten die terughoudend willen zijn in de wielen rijdt? Ten slotte wil ik graag weten waarom de staatssecretaris niet met de Telecommunicatiewet in de hand hard optreedt tegen bedrijven die niet maximaal gebruik maken van elkaars ruimte.

□

Staatssecretaris **J.M. de Vries:** Voorzitter! De heer Van Bommel schetst een beeld van het wilde westen op telefoongebied, waarbij iedereen een mobiele telefoon moet, waarbij de masten als paddestoelen uit de grond schieten. Mijn beeld is nog altijd dat het iedereen vrijstaat er wel of niet een aan te schaffen. Hij noemt het voorbeeld van een kerk in Vleuten die ernstig beschadigd zou zijn. Ik neem aan dat het kerkbestuur toestemming had gegeven om die mast op die kerktoren te plaatsen. De heer Van Bommel had het ook over huiseigenaren die plotseling masten op de daken van huizen plaatsen. Ik neem aan dat de eigenaren dan onzorgvuldig gecommuniceerd hebben met de huurders.

Gezien de enorme behoefte aan telecommunicatie moet er wel een voorzieningssysteem zijn, maar dat hoeft niet te leiden tot een ongewenste wildgroei van masten. Vanaf het begin is er door Verkeer en Waterstaat, maar ook door de gemeentelijke overheden, aan gewerkt om de vijf operators voor mobiele telefonie te laten samenwerken en in ieder geval hun mast te laten combineren: "site sharing".

De heer Van Bommel stelde een vraag over de onduidelijkheid over vergunningen. Onlangs heeft de rechter in een kwestie met de gemeente Haarlemmermeer hierover een voorlopige uitspraak gedaan: gemeenten kunnen een bouwvergunning vragen voor het plaatsen van een mast. Een groot aantal gemeenten heeft op dit punt echter geen beleid en derhalve is hiervoor geen vergunning vereist. In de gemeente Haarlemmermeer was dat wel zo en de rechter heeft in een voorlopige voorziening gesteld dat de gemeente daartoe gerechtigd is. Daarmee kan een gemeente ook tegemoetkomen aan de wens om ten eerste wildgroei te voorkomen en te komen tot bundeling van locaties en ten tweede in goed overleg te bezien op welke plaatsen de masten neergezet worden. De Telecommunicatiewet is niet de wet waarin dit geregeld wordt. Het geven van vergunningen voor het plaatsen van masten behoort tot de autonomie van gemeenten en dat kan ik niet in de Telecommunicatiewet regelen. Wat ik in mijn interview in het Algemeen Dagblad heb bedoeld, is dat ik wil proberen om met gemeenten,

operators en de departementen van VROM en VWS bij elkaar te komen om te bezien hoe wij toch tot een goede regeling voor gemeenten kunnen komen. Wij moeten ook bezien hoe wij kunnen bevorderen dat de operators de toezegging gestand doen dat zij binnen twee jaar zullen zorgen voor een landelijk dekkend netwerk. In een aantal verleende vergunningen is namelijk die verplichting opgenomen en dat is gebeurd om te voorkomen dat er vervolgens niets of onvoldoende gebeurt met uitgegeven frequenties. Daarbij wil ik zowel een vlotte gang van zaken als alle zorgvuldigheid in acht nemen.

□

De heer **Van Bommel** (SP): Voorzitter! De staatssecretaris wijst erop dat bedrijven moeten samenwerken en masten ter beschikking moeten stellen, zodat zendinrichtingen geplaatst kunnen worden. Daar zit nu juist een van de problemen, want bedrijven hebben geen baat bij die samenwerking omdat zij concurrenten van elkaar zijn. Daarom komt er niet altijd veel terecht van die samenwerking. Naar mijn mening zou de staatssecretaris daarom juist die samenwerking moeten afdwingen met de Telecommunicatiewet in de hand. Is zij daartoe bereid?

De staatssecretaris zegt verder dat gemeenten op basis van een bouwvergunning een vergunning kunnen vragen voor plaatsing van een mast. Het probleem daarbij is dat er op dit punt veel onduidelijk is. De Vereniging van Nederlandse gemeenten probeert de gemeenten ter wille te zijn door uitleg te geven van de regels. Daarnaast is inmiddels niet voor alle masten een bouwvergunning verplicht. Op dat punt blijft dus ook onduidelijkheid bestaan. Dit leidt ertoe dat gemeenten niet weten of zij naar links of naar rechts moeten kijken. Daarom voeren bedrijven ook processen tegen gemeenten om te proberen of zij gemeenten kunnen frustreren in hun beleid. Duidelijkheid van de kant van de staatssecretaris is op dit punt dus gewenst, voor alle masten.

Blijft de staatssecretaris bij haar standpunt dat er een snellere procedure moet komen? Dit zou immers betekenen dat gemeenten minder mogelijkheden hebben om

Van Bommel

masten desgewenst te weren en dat lijkt mij wel wenselijk.

Staatssecretaris **J.M. de Vries:**

Voorzitter! Ik heb in eerste termijn gezegd dat ik juist vanuit mijn positie probeer om operators, maar ook gemeenten, bij elkaar te brengen om ervoor te zorgen dat men masten bij elkaar plaatst en dat men doet aan site sharing. Voorts krijgen wij alleen de klachten te horen van gemeenten waar het niet loopt, maar er is ook een groot aantal gemeenten waarin men in goed gesprek met alle operators tot een goede oplossing komt.

De VNG probeert duidelijkheid te scheppen, maar ook de VNG is niet in staat om voor het afgeven van bouwvergunningen in de autonomie van de gemeente te treden en wil dat ook niet. Dit is echt een zaak van gemeenten zelf. Met de VNG zijn wij bezig om een brochure uit te geven waardoor er een duidelijke handleiding beschikbaar is voor gemeenten en operators. Deze brochure zal een dezer weken het licht moeten zien. De vergunningverlening moet sneller. Ook in het Algemeen Dagblad heb ik gewezen op het feit dat de oorspronkelijke bouwvergunning op iets heel anders was gebaseerd. Ik wil bezien of wij voor de masten een snellere werkwijze kunnen realiseren zonder daarbij de zorgvuldigheid in alle opzichten uit het oog te verliezen.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): De fractie van GroenLinks heeft met gevoelens van ongenoegen kennisgenomen van het feit dat de staatssecretaris pas nu overgaat tot het doen van publieke uitlatingen. Zij doet een uitspraak waarbij de gemeente de ruimte krijgt om een vergunningenbeleid te voeren, terwijl bewoners er al maandenlang over klagen dat hun belang niet wordt gehonoreerd bij het plaatsen van zendmasten. Is de staatssecretaris het met ons eens dat het belang van bewoners even zwaar weegt als het belang van operators en dat dit in het vergunningenbeleid van de gemeenten tot uitdrukking moet komen?

Dan kom ik op de site sharing. Volgens mij werkt het desbetreffende artikel van de Telecommunicatiewet

niet. Moet de overheid niet naar zichzelf kijken en de officiële zendinstallaties die brandweer en politie gebruiken, openstellen voor mobiele operators, opdat de run op allerlei nieuwe locaties – bejaarden-centra, flatgebouwen – waar bewoners geen zeggenschap over hebben, ophoudt?

Staatssecretaris **J.M. de Vries:**

Voorzitter! De gemeente krijgt van mij geen ruimte omdat zij die al heeft. Een aantal gemeenten maakt daar alleen om hen moverende redenen geen gebruik van. Daarin zijn zij autonoom; zij kunnen daar gebruik van maken. Die ruimte hoef ik hun dus niet te geven.

Gemeenten kunnen het belang van de bewoners wel degelijk in hun overwegingen betrekken. Dat is ook hun beleid en verantwoordelijkheid. Ik zou niet weten waarom ik hen in de weg zou staan. Er is een bouwvergunning voor de bouw. Daarbij gaat het om de hoogte. Via de Wet milieubeheer kunnen andere aspecten meegewogen worden. Overigens houdt men zich tot nu toe aan die aspecten.

Dan kom ik op de site sharing. Ik leg niet eerst iets bij wet op; ik probeer partijen tot elkaar te brengen. De heer Vendrik deed een suggestie over de masten van politie en brandweer. Ik zal bekijken of in deze richting een oplossing kan worden gevonden, maar de verschillende frequenties mogen elkaar niet storen. Politie en brandweer hebben een ander frequentiegebied dan de GSM-masten en daar zit ik dus mee.

De heer **Nicolai** (VVD): Voorzitter! Wij stemmen voorlopig in met de pogingen van de staatssecretaris, ook met de mogelijke versnelling van de aanvraagprocedure. Dat neemt niet weg dat wij wel degelijk enige zorg hebben over het aantal masten en de ontwikkelingen. Het gaat dan niet zozeer om de gezondheid. Onderzoeken maken bepaald niet duidelijk of daarvoor gevaar bestaat. Bovendien, als er al gevaar is, dan zijn weinig masten met grotere eerder een bedreiging dan veel masten.

Ik hoor wel nog graag een nadere reactie van de staatssecretaris op de

site sharing. Wij constateren dat de wet en de Opta zonder meer onvoldoende mogelijkheden opleveren om partijen van elkaars masten gebruik te laten maken. Ik roep de staatssecretaris daarom toch op te bekijken of het mogelijk is om daar meer aan te doen dan via de wet en de Opta kan.

Staatssecretaris **J.M. de Vries:**

Voorzitter! Die suggestie heb ik ook in het AD gedaan. Ik wil partijen binnenkort bij elkaar brengen om te bekijken hoe gemeenten een goed beleid kunnen voeren, hoe gemeenten zich daarbij kunnen gedragen en de operators van het belang daarvan te doordringen. Wij bereiden een brochure voor die zeer spoedig het licht zal zien. Deze brochure kan als handleiding dienen, voor operators en voor gemeenten. Het aspect site sharing komt daarin uitdrukkelijk ter sprake.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, donderdag te stemmen over de moties landenbeleid, te weten:

- de motie-Van Ardenne-van der Hoeven/Karimi over Albanië (26433, nr. 4);
- de motie-Van Ardenne-van der Hoeven c.s. over Indonesië (26433, nr. 5);
- de motie-Van Ardenne-van der Hoeven c.s. over inzicht in de begrote kosten (26433, nr. 6);
- de motie-Van Ardenne-van der Hoeven over Jemen (26433, nr. 7);
- de motie-Van Ardenne-van der Hoeven over Pakistan en Zimbabwe (26433, nr. 8);
- de motie-Dijksma c.s. over de westelijke Balkan (26433, nr. 9);
- de motie-Karimi over ecoregio's (26433, nr. 11);
- de motie-Van Middelkoop over Irian Jaya (26433, nr. 12).

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Mij is gebleken dat een heropening is gewenst voor het wetsvoorstel taxivervoer. De stemming van hedenmiddag zal dus niet door kunnen gaan. Dat betreft de punten 5 en 6 van de stemmingslijst. Ik zal via een aangepast